YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
13 päivänä syyskuuta 2006 *

Asiassa T-226/01,

CAS Succhi di Frutta SpA, kotipaikka Castagnaro (Italia), edustajinaan asianajajat G. Roberti, F. Sciaudone ja A. Franchi,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Cattabriga ja L. Visaggio, avustajanaan asianajaja A. Dal Ferro,

vastaajana,

joka koskee korvausvaatimusta vahingosta, jonka väitetään aiheutuneen hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidzanin väestölle 7 päivänä helmikuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 228/96 (EYVL L 30, s. 18) yhteydessä 22.7.1996 tehdystä päätöksestä K(96) 1916 ja 6.9.1996 tehdystä päätöksestä K(96) 2208,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit N. J. Forwood ja S. Papasavvas,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.1.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta ja menettely

1 Komissio antoi 7.2.1996 hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidzanin väestölle asetuksen (EY) N:o 228/96 (EYVL L 30, s. 18; jäljempänä tarjouskilpailuilmoitus) toimista maataloustuotteiden toimittamiseksi veloituksetta Georgian, Armenian, Azerbaidzanin, Kirgisian ja Tadzikistanin väestölle 4 päivänä elokuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1975/95 (EYVL L 191, s. 2) ja interventiovarastoissa olevien Georgiaan, Armeniaan, Azerbaidzaniin, Kirgisiaan ja Tadzikistaniin tarkoitettujen maataloustuotteiden neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1975/95 säädettyyn veloituksettomaan toimittamiseen sovellettavista säännöistä 18 päivänä elokuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2009/95 (EYVL L 196, s. 4) nojalla.

2 Asetuksen N:o 228/96 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Avataan tarjouskilpailu liitteessä I esitetyn enintään 1 000 tonnin hedelmämehun, 1 000 tonnin hedelmämehutiivisteen ja 1 000 tonnin hedelmähillon suuruiselle määrälle – –"

3 Asetuksen N:o 228/96 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan tarjouksentekijän on ilmoitettava tarjouksessaan jokaisen erän osalta markkinoilta poisvedettyjen hedelmien kokonaismäärä, jonka kukin tarjouksentekijä sitoutuu ottamaan haltuunsa ja maksuna kaikista kyseessä olevan hankinnan kohteena olevien palvelujen ja tuotteiden toimitukseen liittyvistä kuluista.

4 Asetuksen N:o 228/96 liitteen I mukaan erä nro 1 koski 500 nettotonnin omenamehutoimitusta, erä nro 2 koski 500 nettotonnin 50-prosenttisen omenamehutiivisteen toimitusta ja erä nro 5 koski 500 tonnin eri hedelmähillojen toimitusta, ja näiden erien kohdalla poistettavat hedelmät olivat omenia. Erä nro 3 koski 500 nettotonnin appelsiinimehutoimitusta, erä nro 4 koski 500 nettotonnin 50-prosenttisen appelsiinimehutiivisteen toimitusta ja erä nro 6 koski 500 tonnin eri hedelmähillojen toimitusta, ja näiden erien osalta poistettavat hedelmät olivat appelsiineja.

5 Kantaja teki 15.2.1996 päivätyllä kirjeellä tarjouksen eristä nro 1 ja 2, ja se tarjoutui maksuna näiden erien toimituksista ottamaan vastaavasti 12 500 tonnia ja 25 000 tonnia omenoita.

6 Trento Frutta SpA ja Loma GmbH -yhtiöt tarjoutuivat ottamaan 8 000 tonnia omenoita erän nro 1 osalta ja 13 500 tonnia omenoita erän nro 2 osalta. Lisäksi Trento Frutta ilmoitti, että se oli valmis ottamaan persikoita, mikäli omenoista olisi pulaa.

7 Komissio osoitti 6.3.1996 Azienda di Stato per gli Interventi nel Mercato Agricololle (italialainen interventioelin, jäljempänä AIMA) kirjeen nro 10 663, jossa oli Trento Fruttalle annettava jäljennös ja jossa ilmoitettiin erien nro 1, 3, 4, 5 ja 6 myöntämisestä Trento Fruttalle. Tämän kirjeen mukaan Trento Frutta vastaanottaisi maksuna ensisijaisesti seuraavat määrät markkinoilta poisvedettyjä hedelmiä:

– erä nro 1: 8 000 tonnia omenoita, tai vaihtoehtoisesti 8 000 tonnia persikoita

– erä nro 3: 20 000 tonnia appelsiineja tai vaihtoehtoisesti 8 500 tonnia omenoita taikka 8 500 tonnia persikoita

– erä nro 4: 32 000 tonnia appelsiineja tai vaihtoehtoisesti 13 000 tonnia omenoita taikka 13 000 tonnia persikoita

– erä nro 5: 18 000 tonnia omenoita tai vaihtoehtoisesti 18 000 tonnia persikoita

– erä nro 6: 45 000 tonnia appelsiineja tai vaihtoehtoisesti 18 000 tonnia omenoita taikka 18 000 tonnia persikoita.

8 Komissio osoitti 13.3.1996 AIMA:lle kirjeen nro 11 832, jossa se ilmoitti sille, että se oli myöntänyt erän nro 2 Lomalle.

9 Komissio teki 14.6.1996 päätöksen K(96) 1453 asetuksessa N:o 228/96 säädetystä hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidjanin väestölle (jäljempänä 14.6.1996 tehty päätös). Tämän päätöksen toisen perustelukappaleen mukaan tarjouskilpailun ratkaisemisen jälkeen kyseisten markkinoilta poisvedettyjen tuotteiden määrät olivat vähäisiä tarvittaviin määriin verrattuna, koska markkinoilta poisvetämismenettely oli melkein päättynyt. Toimenpiteen päätökseen saattamiseksi oli siten välttämätöntä, että tarjouskilpailun voittaneet yritykset saattoivat halutessaan ottaa maksuksi omenoiden ja appelsiinien tilalle muita markkinoilta vedettyjä tuotteita ennalta määrättävässä suhteessa, joka riippui kyseisten tuotteiden jalostusarvojen vastaavuudesta.

10 Edellä mainitun 14.6.1996 tehdyn päätöksen 1 artiklassa määrätään, että markkinoilta poisvedetyt tuotteet annetaan tarjouskilpailun voittaneille yrityksille (eli Trento Fruttalle ja Lomalle) niiden näin vaatiessa seuraavien vastaavuuskerrointen mukaan:

"a) 1 tonni persikoita 1 tonnista omenoita,

b) 0,667 tonnia aprikooseja 1 tonnista omenoita,

c) 0,407 tonnia persikoita 1 tonnista appelsiineja,

d) 0,270 tonnia aprikooseja 1 tonnista appelsiineja."

11 Komissio teki 22.7.1996 päätöksen K(96) 1916 asetuksen N:o 228/96 mukaisesta hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidjanin

väestölle (jäljempänä 22.7.1996 tehty päätös). Tämän päätöksen kolmannen perustelukappaleen mukaan saatavilla olevien persikoiden määrä ei ole riittävä toimenpiteen loppuunsaattamiseksi. Näin ollen omenoiden, jotka tarjouskilpailun voittajien oli määrä vastaanottaa, korvaaminen nektariineilla olisi tarkoituksenmukaista.

12 Edellä mainitun 22.7.1996 tehdyn päätöksen 1 artiklassa määrätään, että markkinoilta poisvedetyt tuotteet annetaan Trento Fruttalle ja Lomalle niiden sitä vaatiessa seuraavan vastaavuuskertoimen mukaan: 1,4 tonnia nektariineja 1 tonnista omenoita.

13 Komission maatalouden pääosastossa kantajan pyynnöstä järjestetyssä kokouksessa kantaja esitti vastalauseensa omenoiden ja appelsiinien siitä korvaamisesta muilla hedelmillä, jonka komissio oli hyväksynyt, ja kantajalle annettiin jäljennös 14.6.1996 tehdystä päätöksestä.

14 Kantaja toimitti 2.8.1996 komissiolle Padovan yliopiston Dipartimento Territorio e Sistemi Agro-Forestalin (alueen sekä maatalous- ja metsätalousjärjestelmän osasto) tekemän erityisselvityksen, joka koski tiettyjen hedelmien taloudellisia vastaavuuskertoimia niitä mehuksi jalostettaessa.

15 Komissio teki 6.9.1996 päätöksen K(96) 2208 asetuksen N:o 228/96 mukaisesta hedelmämehun ja hedelmähillon toimittamisesta Armenian ja Azerbaidjanin väestölle 14.6.1996 tehdyn päätöksen muuttamisesta (jäljempänä 6.9.1996 tehty päätös). Se osoitti tämän päätöksen Ranskan tasavallalle, Helleenien tasavallalle, Italian tasavallalle ja Espanjan kuningaskunnalle. Tämän päätöksen toisen perustelukappaleen mukaan Kaukaasian väestöille toimitettaviin hedelmämehuihin käytettävien omenoiden ja appelsiinien yhtäältä sekä toisaalta näiden toimitusten

maksuksi markkinoilta poisvedettyjen persikoiden välinen, hedelmien tasapainoisempi korvaaminen koko persikoiden poisvetämisajanjaksona edellyttää 14.6.1996 tehdyllä päätöksellä vahvistettujen kertoimien muuttamista. Uusia kertoimia sovellettaisiin ainoastaan hedelmiin, joita tarjouskilpailun voittajat eivät olleet vielä saaneet maksuna toimituksista.

16 Edellä mainitun 6.9.1996 tehdyn päätöksen 1 artiklalla 14.6.1996 tehdyn päätöksen 1 artiklan a ja c alakohtaa muutettiin seuraavalla tavalla:

a) 0,914 tonnia persikoita yhdestä tonnista omenoita,

b) 0,372 tonnia persikoita yhdestä tonnista appelsiineja."

17 Kantaja on nostanut kaksi kumoamiskannetta, joista toisen 6.9.1996 tehtyä päätöstä vastaan (rekisteröity asiana T-191/96) ja toisen 22.7.1996 tehtyä päätöstä vastaan (rekisteröity asiana T-106/97).

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa T-191/96 ja T-106/97, CAS Succhi di Frutta vastaan komissio, 14.10.1999 antamallaan tuomiolla (Kok. 1999, s. II-3181, jäljempänä asiassa CAS vastaan komissio annettu tuomio) kumonnut 6.9.1996 tehdyn päätöksen asiassa T-191/96 ja jättänyt asiassa T-106/97 nostetun kanteen tutkimatta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi asiassa T-191/96 esitetyn ensimmäisen kumoamisperusteen, ja totesi, että omenoiden ja appelsiinien korvaaminen persikoilla muodosti tarjouskilpailuilmoituksen keskeiseen ehtoon merkittävän muutoksen, josta ei ollut säädetty säädösteksteissä, ja näin ollen se merkitsi tarjouskilpailuilmoituksen rikkomista sekä avoimuusperiaatteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista (74–82 kohta).

19 Komissio teki 21.12.1999 valituksen edellä 18 kohdassa mainitussa asiassa CAS vastaan komissio annetusta tuomiosta; tämä valitus rekisteröitiin numerolla C-496/99 P.

20 Kantaja nosti 25.9.2001 nyt esillä olevan vahingonkorvauskanteen.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun toisen jaoston puheenjohtaja antoi asianosaisia kuultuaan 17.7.2003 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 77 artiklan a alakohdan mukaisen määräyksen asian käsittelyn lykkäämisestä, kunnes yhteisöjen tuomioistuin antaa päätöksensä asiassa C-496/99 P.

22 Yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi asiassa C-496/99 P, komissio vastaan CAS Succhi di Frutta, 29.4.2004 antamallaan tuomiolla (Kok. 2004, s. I-3801; jäljempänä asiassa komissio vastaan CAS annettu tuomio) komission tekemän valituksen edellä 18 kohdassa mainitussa asiassa CAS vastaan komissio annetusta tuomiosta. Näin ollen nyt esillä olevan asian käsittelyä jatkettiin.

23 Asianosaiset ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kehotuksesta esittäneet huomautuksensa nyt esillä olevassa menettelyssä edellä 22 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan CAS annetun tuomion valossa.

Asianosaisten vaatimukset

24 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– myöntää korvausta sille 22.7. ja 6.9.1996 tehdyistä päätöksistä aiheutuneesta vahingosta, jonka suuruudeksi arvioidaan 1 385 163 euroa (2 682 049410 Italian liiraa (ITL))

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteen,

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

26 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu sopimussuhteen ulkopuolinen yhteisön vastuu voi syntyä ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiallisesti syntynyt ja viitatun toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (asia 153/73, Holtz & Willemsen v. neuvosto ja komissio, tuomio 2.7.1974, Kok. 1974, s. 675, 7 kohta ja asia T-19/01, Chiquita Brands ym. v. komissio, tuomio 3.2.2005, Kok. 2005, s. II-315, 76 kohta).

27 Koska sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymisen kolme edellytystä ovat kumulatiivisia, yhden edellytyksen puuttuminen riittää vahingonkorvauskanteen hylkäämiseen (asia C-257/98 P, Lucaccioni v. komissio, tuomio 9.9.1999, Kok. 1999, s. I-5251, 14 kohta ja asia T-43/98, Emesa Sugar v. neuvosto, tuomio 6.12.2001, Kok. 2001, s. II-3519, 59 kohta).

28 Kantaja väittää aluksi edellä 22 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan CAS annetun tuomion perusteella, että yhteisöjen tuomioistuin on jo tunnustanut sen oikeuden korvaukseen, koska se on nimenomaisesti myöntänyt, että kantajalla oli intressi vaatia 6.9.1996 tehdyn päätöksen kumoamista, koska se, että yhteisöjen lainkäyttöelin toteaa hankintaviranomaisen mahdollisesti tekemän lainvastaisuuden voi olla perustana mahdolliselle vahingonkorvauskanteelle, jonka tarkoituksena on kantajan tilanteen korjaaminen asianmukaisella tavalla (83 kohta).

29 Ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että yhteisöjen tuomioistuin on tehnyt tämän arvioinnin, kun se on tutkinut kantajan nostaman kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, eikä sillä missään nimessä ratkaista ennakolta yhteisön vastuuta koskevaa kysymystä sillä perusteella, että tässä kanteessa riitatutettu päätös on todettu lainvastaiseksi.

30 Toiseksi yhteisöjen tuomioistuimen esiin tuoma vahingonkorvauskanne tarkoittaa kantajan tilannetta tarjouskilpailumenettelyn yhteydessä silloin, kun kyseessä on yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen, sellaisena kuin se on todettu edellä 18 kohdassa mainitussa asiassa CAS vastaan komissio annetussa tuomiossa. On kuitenkin todettava, että nyt esillä olevalla kanteellaan kantaja ei millään tavoin vetoa vahinkoon, joka sille olisi aiheutunut sen vuoksi, että sen tarjousta ei ole hyväksytty tarjouskilpailumenettelyssä, vaan vahinkoon, jonka se on kärsinyt talouden toimijana niillä markkinoilla, joilla tarjoajat toimivat.

31 Näin ollen väite, joka koskee edellä 22 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan CAS annetun tuomion oikeusvoimaa, on hylättävä.

32 Kantaja väittää esiin tuomiensa lainvastaisuuksien osalta, että koska 22.7.1996 ja 6.9.1996 tehdyillä päätöksillä on yhtäältä järjestetty se, että persikoilla ja nektariineilla korvattiin omenat, joiden piti olla maksuna toimitetuista tuotteista, ja toisaalta vahvistettu tätä varten vastaavuuskertoimet, niillä rikotaan useita säännöksiä. Ensinnäkin niillä rikotaan tarjouskilpailuilmoitusta sekä loukataan

avoimuusperiaatetta ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kuten todetaan edellä 18 kohdassa mainitussa asiassa CAS vastaan komissio annetussa tuomiossa, jolla tästä syystä kumotaan 6.9.1996 tehty päätös. Toiseksi niillä rikotaan asetuksia N:o 1975/95 ja N:o 2009/95, erityisesti koska komissio on korvannut keskenään hedelmiä, jotka eivät kuulu samaan hedelmäryhmään, toisin kuin näissä asetuksissa säädetään. Kolmanneksi niillä rikotaan EY 33 ja EY 34 artiklaa sekä hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 18 päivänä toukokuuta 1972 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1035/72 (EYVL L 118, s. 1) ja hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 28 päivänä lokakuuta 1996 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2200/96 (EYVL L 297, s. 1), koska niillä kielletään lähtökohtaisesti kaikki maatalousmarkkinoiden häiriöt ja kaikki kilpailun vääristymiset.

33 Vahingon osalta kantaja väittää, että sen on täytynyt käyttää persikoista tai nektariineista jalostetuille tuotteilleen myyntihintoja, joka alittavat sen tuotantokustannukset, jotta se voisi mukautua Trento Fruttan noudattamiin hintoihin. Se esittää vahinkona tämä voiton puuttumisen, mukaan lukien normaalien voittomarginaalien menetyksen. Se vaatii lisäksi oikeudenkäyntikulujensa ja oikeuksiensa ajamiseksi palkkaamansa avustajan kulujen korvaamista.

34 Syy-seuraussuhteen osalta kantaja väittää pääasiallisesti, että koska alun perin toimitettavista tuotteista maksuksi tarkoitetut omenat korvattiin persikoilla ja nektariineilla ja koska tätä varten vahvistettiin vastaavuuskertoimet, Trento Frutta on saanut merkittävän määrän erittäin alhaiseen hintaan hankittuja persikoita ja nektariineja. Tämä tarjoaja oli siis järkyttänyt markkinoita myymällä erittäin alhaiseen hintaan persikoista ja nektariineista jalostettuja tuotteitaan ja ainakin hintaan, joka oli kantajan tuotantokustannuksia alhaisempi. Viimeksi mainittu väittää, että sen oli selviytyäkseen myytävä tuotteitaan tappiolla.

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että nyt esillä olevassa kanteessa on tehtävä ero sen mukaan tarkoitetaanko siinä tappiollisesta myynnistä aiheutuneeksi väitetyn vahingon korvaamista vai kantajan oikeuksien suojaamisesta aiheutuneita kuluja koskevan vahingon korvaamista.

Tappiollisesta myynnistä aiheutunutta vahinkoa koskeva oikeus korvaukseen

36 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo nyt esillä olevassa asiassa asianmukaiseksi tutkia ensinnäkin esitettyjen lainvastaisuuksien ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä.

37 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun syy-yhteyden katsotaan olevan olemassa silloin, kun asianomaisen toimielimen virheen ja väitetyn vahingon välillä on suora yhteys syystä seuraukseen, ja kantajan on näytettävä tämä yhteys toteen (asia T-149/96, Coldiretti ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 30.9.1998, Kok. 1998, s. II-3841, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Yhteisön voidaan katsoa olevan vastuussa ainoastaan sellaisesta vahingosta, joka aiheutuu riittävän suoraan asianomaisen toimielimen toiminnasta (ks. mm. yhdistetyt asiat 64/76 ja 113/76, 167/78 ja 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, Dumortier Frères ym. v. neuvosto, tuomio 4.10.1979, Kok. 1979, s. 3091, 21 kohta ja asia T-168/94, Blackspur ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 18.9.1995, Kok. 1995, s. II-2627, 52 kohta). Komission kaiken vastuun poissulkemiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen täytyy erityisesti tarkistaa, ettei kantajan väittämä vahinko johtunut juuri väitetystä lainvastaisuudesta (ks. analogisesti asia C-295/03 P, Alessandrini ym. v. komissio, tuomio 30.6.2005, Kok. 2005, s. I-5673, 57 kohta).

38 Nyt esillä olevassa asiassa on tutkittava, ovatko 22.7.1996 ja 6.9.1996 tehdyt päätökset tosiasiallisesti aiheuttaneet väitetyn vahingon siltä osin kuin niiden yksinomaisena tavoitteena on yhtäältä korvata tuotteista maksuksi tarkoitetut hedelmät ja toisaalta vahvistaa vastaavuuskertoimet tätä varten.

39 Tältä osin asianosaiset ovat eri mieltä siitä, onko hedelmien korvaamisesta ja vastaavuuskertoimien vahvistamisesta aiheutuneiden vahingollisten seuraamusten

arvioinnissa otettava huomioon ne kaikki hedelmät, jotka Trento Fruttan on saatava eli joko 65 000–85 000 tonnia persikoita ja nektariineja, kuten kantaja väittää, vai onko liian edullisen vastaavuuskertoimen soveltamisen vuoksi vain mahdollisesti lisäksi myönnetyt hedelmämäärät otettava huomioon tässä tarkoituksessa, kuten komissio väittää.

40 On palautettava mieliin, että ainoastaan riittävän suoraan yhteisön toimielimen lainvastaisesta toiminnasta johtuva vahinko muodostaa korvattavan vahingon (ks. edellä 37 kohta). Kun kyseessä on hedelmien korvaaminen, joka koskee suurinta osaa hedelmiä, jotka Trento Fruttan on saatava, väitetyn lainvastaisuuden vahingollisten seuraamusten tarkastelussa on otettava huomioon kaikki nämä hedelmät. Sitä vastoin vastaavuuskertoimien mahdollisen lainvastaisuuden vahingollisten seuraamusten tarkastelun on koskettava vain niitä hedelmämääriä, joita tämä lainvastaisuus koskee, toisin sanoa vain niitä hedelmiä, joita väitetysti virheellinen kerroin koskee.

Hedelmien korvaaminen

41 Kantaja on selittänyt kirjelmissään, että sen vuoksi, että alun perin sovitut omenat ja appelsiinit on korvattu persikoilla ja nektariineilla, Trento Frutta on saanut erittäin merkittävän määrän persikoita ja nektariineja alhaiseen hintaan.

42 Ensinnäkin kantajalta tiedusteltiin istunnossa, miltä osin tämä korvaaminen oli itsessään voinut aiheuttaa vahinkoa sen lisäksi, että se edellytti riidanalaisten vastaavuuskertoimien vahvistamisen, ja kantaja vastasi tähän, että ilman tätä korvaamista persikoiden ja nektariinien jalostusmarkkinat olivat markkinat, joihin tarjouskilpailumenettely ei vaikuttanut, koska nämä markkinat eivät olleet sen

kohteena, ja toisaalta se totesi, että Trento Frutta oli saanut persikka- ja nektariinimäärät, jotka olivat seitsemän kertaa suuremmat kuin sen jalostuskapasiteetti ja sen oli täytynyt suorittaa tämä jalostus alihankintana kolmannelta. Koska saadut määrät ylittivät suuresti Trento Fruttan kapasiteetin, se oli velvoitettu harjoittamaan erittäin aggressiivista kauppapolitiikkaa. Tämä korvaaminen oli Trento Fruttalle annettu "lahja", jonka avulla se pystyi vahvistumaan huomattavasti persikoiden ja nektariinien jalostusmarkkinoilla ja saamaan siellä merkittäviä etuja, vaikka se oli siellä ollut aiemmin vain pieni toimija.

43 Samaan kysymykseen komissio totesi, ettei se ymmärtänyt, miten korvaaminen olisi voinut aiheuttaa vahinkoa siitä riippumatta, olivatko vastaavuuskertoimet oikeita vai eivät.

44 Kantajan selityksistä ilmenee, että se valittaa tosiasiallisesti siitä, että sen on täytynyt kohdata persikoiden ja nektariinien jalostusmarkkinoilla vahvaa kilpailua, jolta se olisi säästynyt näillä markkinoilla korvaamisen puuttuessa.

45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa aluksi, että korvaamalla ne hedelmät, jotka olisi myönnettävä Trento Fruttalle maksuna sille tarjouskilpailun perusteella kuuluvien velvoitteiden täytäntöönpanosta, komissio on väistämättä ulottanut tästä maksutyypistä johtuvat mahdolliset vaikutukset markkinoille, jotka eivät alun perin ole kuuluneet tarjouskilpailun alaan. Tarjouskilpailusääntöjen vuoksi on myös selvää, että tarjouskilpailun voittaja tai kolmas jalostaa maksuna saadut hedelmät johdannaistuotteiksi (mehuksi, soseeksi tai hilloksi) ja saattaa ne näiden tuotteiden markkinoille.

46 On kuitenkin todettava, että vaikka tämä maksu olisikin suoritettu alun perin tarkoitettuina hedelminä, eikä korvaamista olisi tapahtunut, tarjouskilpailun voittajat olisivat omaksuneet saman toimintatavan eli toiminnan, josta on samat

seuraukset kyseessä olevilla markkinoilla, yhteisön toimen vuoksi ilman, että mitään taloudellista vahinkoa olisi korvattava näiden markkinoiden muille toimijoille. Tältä osin on todettava, että tämän kanteen yhteydessä itse tarjouskilpailumenettelyä vastaan ei ole vedottu mihinkään lainvastaisuuteen eikä erityisesti siihen seikkaan, että maksu oli suoritettava markkinoilta pois vedetyillä hedelmillä. Myöskään Trento Fruttan menestystä tarjouskilpailussa ei ole mitenkään riitautettu.

47 Siitä tosiasiallisesta hinnasta, jolla Trento Fruttan oletetaan hankkineen kyseessä olevat hedelmät, on palautettava mieliin, että tarjouskilpailuilmoituksessa todettiin, että kukin erä hankittaisiin edullisimman tarjouksen esittäneeltä tarjoajalta, toisin sanoen siltä, joka pyytäisi pienimmän määrän hedelmiä vastikkeeksi velvoitteestaan jalostaa ja viedä kyseisiin maihin kutakin erää varten täsmennetyt hedelmämehu- ja hillomäärät. On myös todettava, että näin maksuna saadut hedelmät muodostivat tarjoajan normaalin palkkion, joka vastaa olennaisin osin sen velvoitteiden suorittamisesta johtuneita kustannuksia mahdollisine asianmukaisine voittomarginaaleineen.

48 Tästä seuraa, että koska tarjoaja Trento Frutta esitti parhaan tarjouksen pyydettyjen hedelmien määrän suhteen, lähtökohtaisesti ei ole mitään syytä katsoa, että se olisi saanut hedelmiä edulliseen hintaan. Sen menestys tarjouskilpailussa osoittaa päinvastoin periaatteessa, että se on saanut pienimmän mahdollisen hedelmämäärän ja joka tapauksessa alhaisemman määrän, kuin mitä muut tarjoajat ovat pyytäneet maksuksi velvoitteidensa suorittamisesta. Trento Frutta on erityisesti esittänyt noin puolta alhaisemman tarjouksen kuin kantaja (ks. edellä 5 ja 6 kohta).

49 Trento Fruttan käyttöön näin annetuista hedelmämääristä on todettava, että korvaaminen ei ole millään tavoin itsessään muuttanut tarjouskilpailumenettelyn perustavanlaatuista mekanismia, toisin sanoen sitä, että tarjoajille myönnetään markkinoilta ylitarjonnan vuoksi pois vedettyjä hedelmiä. Yhtäältä on katsottava,

että tällainen mekanismi merkitsee välttämättä kyseessä olevien hedelmien saatavuutta markkinoilla suurina määrinä kaikkien talouden toimijoiden osalta, koska nämä hedelmät on vedetty pois siitä syystä, että niille ei ole löytynyt ostajia poistohintaan. Toisaalta tämä mekanismi merkitsee, että nämä hedelmät olivat markkinoilla saatavilla ennen niiden poistamista hintaan, joka oli lähellä tosiasiallista poistohintaa. Ylitarjonnan aiheuttamasta hintojen laskusta johtuvan poiston kohteena olevilla markkinoilla markkinahinnoilla on luonnollinen taipumus mukautua vetäytymishintaan mikä laukaisee markkinoilta poistamistoimet. Tästä johtuu, että kantajalla tai millä tahansa muulla talouden toimijalla oli mahdollisuus saada hedelmiä hintaan, joka oli sama kuin tarjouskilpailun voittajien saama hedelmien arvo, ja mikä vielä tärkeämpää, mahdollisuus saada yhtä merkittäviä määriä kyseessä olevien hedelmien ylitarjonnan vuoksi. Jos tarjouskilpailun voittajilla oli vielä kilpailuetu muihin jalostettujen tuotteiden markkinoilla toimiviin toimijoihin nähden, tämä johtui vain siitä, että niiden tarjousten taloudelliset ehdot olivat parempia tarjouskilpailussa muihin tarjoajiin verrattuina.

50 Tästä johtuu, ettei ole näytetty toteen, että tarjouskilpailun voittajat olisivat saaneet korvaamisesta kilpailullisen lisäedun suhteessa alkuperämarkkinoilla suoritettuun maksuun. Ensinnäkin, oletettaessa, että vastaavuuskertoimilla olisi taattu taloudellinen vastaavuus yhtäältä appelsiinien ja omenoiden ja toisaalta persikoiden ja nektariinien välillä, korvaamisella on sovellettu persikoihin ja nektariineihin tarjouskilpailuissa vahvistettujen hedelmien oikeaa hinnanmäärittelyä. Toiseksi mikään ei viittaa siihen, että Trento Fruttan toiminnan taloudellisesti erinomainen tulos riippuisi saatujen hedelmien lajista, vaikka se ilmeisesti toivoikin saavansa maksun persikoina. Kolmanneksi, edelleen oikean taloudellisen vastaavuuden edellytyksellä, Trento Fruttan saamat hedelmämäärät johtuvat siitä, että tämä tarjouskilpailun voittaja on saanut osakseen tarjouskilpailun kohteena olevasta kuudesta erästä viisi, eikä tätä ole riitautettu.

51 Toiseksi kantaja on väittänyt istunnossa, että omenamäärä, joka on saatava maksuksi tarjouskilpailun mukaan toimitetuista tuotteista, oli suhteessa kaikkiin jalostusteollisuudelle tarkoitettuihin omenamääriin mitättömän pieni, kun taas persikoiden osalta sama suhde oli merkittävä.

52 Tällä väitteellään kantaja näyttää viittaavan siihen, että tarjouskilpailun mukaisesti saadulla maksulla olisi ollut erilaisia vaikutuksia sen mukaan, mistä markkinoista maksussa oli kyse. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan voi arvioida tämän väitteen ulottuvuutta asianosaisten toimittamien tietojen perusteella. Kantaja väittää, että Trento Fruttalle maksettavat 65 000–85 000 tonnia persikoita ja nektariineja vastaa 70:tä prosenttia Italian näiden hedelmien jalostusmarkkinoista, eikä tätä väitettä ole kiistetty. Komissio on väittänyt, että nämä määrät vastaavat 0,8:aa prosenttia Italian tuoreiden hedelmien markkinoista, eikä tätäkään väitettä ole kiistetty. Tuoreiden tai jalostettaviksi tarkoitettujen omenoiden markkinoista ei ole esitetty mitään lukuja. Omenamarkkinoihin liittyvästä ainoasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että näiden hedelmien pois vetäminen Italian markkinoilta oli huomattavasti vähäisempää kuin persikoiden ja nektariinien pois vetäminen kyseisenä vuonna. Koska todistustaakka näin ollen on kantajalla, väite on hylättävä.

53 Kolmanneksi kantaja on väittänyt, että koska Trento Frutta on voinut tarjouskilpailusta saakka tietää, että sille suoritettaisiin maksu persikoina ja se on tiennyt hankintakustannuksensa, se on voinut toimia spekulatiivisesti. Kuitenkin yhtäältä varmuus persikoiden saannista on saatu vasta 14.6.1996 päivätyllä komission kirjeellä. Toisaalta mikään seikka asiakirja-aineistossa ei auta ymmärtämään sitä, miten se, että tiedossa on saatava hedelmätyyppi, olisi mahdollistanut normaalia pidemmälle menevän spekulatiivisen menettelyn eli menettelyn, joka menee pidemmälle kuin tarpeellinen valmistautuminen tällaisten hedelmien jalostukseen ja siitä saatavien jalostettujen tuotteiden myyntiin. Hankintakustannusten tiedossa olon osalta on todettava, että tämä tieto oli viivästynyttä ja epävarmaa, koska komissio on ottanut vapauden muuttaa jatkuvasti vastaavuuskertoimien muuttamisesta aiheutuvaa maksua. Lisäksi mikään ei myöskään viittaa siihen, että väitetty kilpailuetu johtuu hedelmien korvaamisesta. Siitä riippumatta, millä markkinoilla maksu on suoritettava, tarjouskilpailun voittajat tietävät etukäteen saavansa hedelmät ainakin näiden hedelmien vetäytymishintaa vastaavaan hintaan (ks. edellä 49 kohta). Lisäksi kantaja itse on luokitellut persikoiden ja nektariinien markkinat erityisen avoimiksi, mikä tekee hintoja koskevan tiedon vähemmän merkityksselliseksi. Kantajalla on myös ollut nämä tiedot hyvin aikaisin, koska se on voinut valittaa näistä yksityiskohdista komissiolle esittämässään oikaisuvaatimuksessa ennen 26.7.1996 (ks. edellä 13 kohta).

54 Tästä seuraa, ettei ole mitenkään näytetty toteen, että väitetyt, Trento Fruttalle tarjouskilpailun voittamisesta syntyneet edulliset seuraamukset johtuvat hedelmien korvaamisesta eivätkä välittömästi tarjouskilpailusta, edellyttäen, että hedelmien täsmällinen taloudellinen korvaavuus on säilytetty vahvistamalla asianmukaiset vastaavuuskertoimet.

Vastaavuuskertoimet

55 Riidanalaisten vahvistettujen vastaavuuskertoimien osalta kantaja väittää kirjelmissään, että liian runsaiden vastaavuuskertoimien vahvistaminen omenoiden ja persikoiden tai omenoiden ja nektariinien välillä on lähtökohtaisesti aiheuttanut väitetyn vahingon.

56 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin palauttaa aluksi mieleen, että kantajan väittämän vahingon on johduttava suoraan vastaavuuskertoimien lainvastaisuudesta (ks. edellä 37 kohta). Oletettaessa, että väitetty lainvastaisuus on näytetty toteen saadaan näin ollen ottaa huomioon vain tästä lainvastaisuudesta johtuvat hedelmämäärät tämän lainvastaisuuden vahingollisia seuraamuksia arvioitaessa, toisin sanoen ne hedelmämäärät, joita on saatu liikaa suhteessa oikeaan kertoimeen.

57 Ensinnäkin kantajalta tiedusteltiin istunnossa, vahvistaako se sen, ettei se riitauta appelsiinien ja persikoiden tai appelsiinien ja nektariinien välistä vastaavuuskerrointa, ja se vastasi, että tällainen kysymys on merkityksetön, koska korvaaminen on lainvastainen. On siis todettava, että koska kerrointa ei ole riitautettu, sitä on pidettävä oikeana. Näin ollen erien nro 3, 4 ja 6, jotka on alun perin pitänyt maksaa appelsiineina, osalta on toteutettu sellainen korvaaminen, josta ei ole aiheutunut perusteetonta maksua.

58 Toiseksi erien nro 1 ja 5 osalta asiakirja-aineistosta ilmenee, että tarjouskilpailun voittajille suoritettavan maksun jaksottamisen vuoksi Trento Frutta on saanut näiden erien osalta 29.1.1997, toisin sanoen enintään vuonna 1996, joka on ainut vuosi, joka mainitaan esiin tuodun vahingon puitteissa, 5 611 tonnia persikoita ja 4 317 tonnia nektariineja.

59 Jos oletetaan, että nämä määrät on määritetty kantajan riitauttamien kertoimien mukaan (eli 6.9.1996 tehdyn päätöksen mukainen kerroin 0,914 tonnia persikoita yhtä tonnia omenoita kohden ja 22.7.1996 tehdyn päätöksen mukainen kerroin 1,4 tonnia nektariineja yhtä tonnia omenoita kohden), sen toivomuksen mukaisten kerrointen soveltaminen (eli kerroin 0,704 tonnia persikoita yhtä tonnia omenoita kohden ja kerroin 1,25 tonnia nektariineja yhtä tonnia omenoita kohden) johtaisi siihen, että Trento Frutta olisi saanut noin 1 800 tonnia liikaa persikoita tai nektariineja.

60 Ei kuitenkaan ole millään tavoin osoitettu, että näillä mahdollisesti liikaa saaduilla 1 800 tonnilla olisi kantajan väittämät häiritsevät vaikutukset.

61 Ensiksi on todettava, että määrällisesti kantaja on tukeutunut väitteissään siihen, että Trento Frutta olisi järkyttänyt markkinoita niillä 65 000–85 000 tonnin määrällä persikoita ja nektariineja, jotka sen olisi pitänyt saada; tämä määrä vastaa 70:tä prosenttia Italian teollisuuden vuosittain jalostamasta määrästä. Ensinnäkin kyseessä olevana vuonna Trento Frutta on saanut vain 21 000 tonnia persikoita ja nektariineja, kaikki erät yhteen laskettuina. Sitten, kuten edellä on todettu, ainoastaan lainvastaisesti myönnetyt määrät voivat olla vahingon aiheuttajana. Tästä seuraa, että korvattava vahinko voi olla aiheutunut ainoastaan mahdollisesti liikaa saaduista 1 800 tonnista, eikä 65 000–85 000 tonnin määrästä, joka on kaikkiaan saatava. Vaikka voidaankin myöntää, että määrillä, jotka vastaavat 70:tä prosenttia persikoiden ja nektariinien jalostusmarkkinoista, on tietty vaikutus niihin, tällainen

päätelmä ei kuitenkin mitenkään osoita, että tällainen vaikutus voisi olla kyseessä olevilla 1 800 tonnilla, jotka projisoitaessa vastaavat 1,8:aa prosenttia markkinat muodostavista noin 100 000 tonnista. Lisäksi kansallisten markkinoiden koolla ei ole täyttä merkitystä, koska kantaja on myöntänyt, että Trento Frutta oli toiminut myös näiden kansallisten markkinoiden ulkopuolisilla markkinoilla.

62 Toiseksi hinnan osalta kantaja on laskenut, että niiden hedelmien taloudellinen arvo, jotka Trento Fruttan oli saatava vastikkeena suorituksistaan, on persikoiden osalta 62,48 Italian liiraa (ITL) kiloa kohden (ITL/kg) ja nektariinien osalta 51,44 ITL/kg, kun taas se itse oli maksanut persikoistaan 260 ITL/kg ja nektariineistaan 180 ITL/kg. Jos kuitenkin myönnettäisiin, että mahdollisesti liikaa saadut tonnimäärät vastaisivat saatavien määrien hinnasta myönnettävää alennusta, kyseessä olevat 1 800 tonnia merkitsisivät sellaista alennusta vuonna 1996 saadusta 21 000 tonnin määrästä, jonka vaikutus laimenee, kun otetaan huomioon saatujen hedelmien kokonaismäärä, mukaan lukien hedelmät, jotka on saatu asianmukaiseen hintaan korvauksena alun perin sovituista appelsiineista. Näin ollen nämä 1 800 tonnia vastaavat alle 9 prosentin suuruista alennusta. Tämä mahdollinen 9 prosentin alennus ei millään voi selittää kantajan väittämien hintojen (260 ITL/kg persikoille ja 180 ITL/kg nektariineille) ja Trento Fruttalle laskettujen hintojen (62,48 ITL/kg persikoille ja 51,44 ITL/kg nektariineille) välistä eroa. Lisäksi komissio on myös esittänyt laskuja, joista ilmenee, että näiden hedelmien hinnat olivat tiettynä ajankohtana vuonna 1996 70–90 ITL/kg. Kantaja on sitä paitsi myöntänyt, että persikoiden ja nektariinien hinta vaihtelee suuresti. Tästä johtuu, että mahdollinen 9 prosentin alennus ei ole yhteismitallinen näiden hedelmien markkinahintojen erittäin merkittävien vaihtelujen kanssa eikä sen vahingon kanssa, jonka väitetään johtuvan olennaisin osin hedelmien hinnasta.

63 Kolmanneksi, kun otetaan huomioon mahdollisesti saadun edun vähäisyys, sitä voidaan vain vaivoin pitää väitetyn vahingon aiheuttajana. Mikään ei osoita, että tämä mahdollinen etu ei olisi kadonnut hedelmien jalostuskustannuksiin, jotka ovat kantajan esittämien lukujen mukaan hieman alle 50 prosenttia jalostettujen tuotteiden hinnasta. Kantaja on ensinnäkin jyrkästi väittänyt, että Trento Fruttan tuotantokustannukset eivät missään tapauksessa voi alittaa sen omia tuotantokustannuksia. Näin ollen tämän tarjouskilpailun voittajan saama kilpailuetu voi olla vain vähäinen. Toiseksi yritysten, jotka kantajan mukaan ovat jalostaneet suuren osan

Trento Fruttan lukuun saaduista hedelmistä, on täytynyt saada normaali voitto jalostuskustannuksista. Näin ollen väitetty etu jää erittäin pieneksi eikä se voi olla väitetyn vahingon aiheuttaja.

64 Neljänneksi ja lopuksi oletettaessa, että vieläkin on jäljellä kilpailuetua kantajaan nähden, se olisi huomattavasti alhaisempi kuin kantajan vahinkolaskelmassaan esittämä normaali 15 prosentin voitto, ja se olisi joka tapauksessa vähäinen suhteessa kyseessä olevaan alaan liittyviin kaupallisiin riskeihin. Näin ollen se ei voi ylittää Trento Fruttalla joka tapauksessa olevaa kaupallista toimintamarginaalia.

65 Näin ollen nyt esillä olevassa asiassa, jolle ominaista ovat erittäin vaihtelevat raaka-ainekustannukset ja pääasiallisen tarjouskilpailun voittajan vilpitön kilpailu, vastaavuuskertoimista mahdollisesti saatava etu ei voi selittää väitettyä vahinkoa.

Päätelmä, joka koskee oikeutta korvaukseen tappiollisten myyntien aiheuttamasta vahingosta

66 Vaikka katsottaisiinkin, että olisi näytetty toteen vahinkoina esitetyt taloudelliset seuraamukset, jotka johtuvat Trento Fruttan alhaisten hintojen aiheuttamasta markkinoiden häiriintymisestä, kantaja ei ole osoittanut, että se on kärsinyt näistä seurauksista muutoin kuin tarjouskilpailun voittajien legitiimin menestyksen perusteella ilman, että maksuksi sovittujen appelsiinien ja omenien korvaamista persikoilla ja nektariineilla tai tätä varten valittuja vastaavuuskertoimia voitaisiin pitää välittöminä syinä näille taloudellisille seuraamuksille tai jopa tietyssä määrin niiden syntymistä edesauttaneina tekijöinä.

67 Edellä esitetyistä tosiseikkoja koskevista toteamuksista ilmenee, että ei ole osoitettu, että esiin tuodut lainvastaisuudet olisivat olleet väitetyn vahingon syynä. Näin ollen edellä 27 kohdassa mainitun oikeuskäytännön nojalla kanne on hylättävä siltä osin kuin sillä vaaditaan korvausta vahingosta, jonka väitetään muodostuvan kantajan tappiollisista myynneistä, sen vuoksi, että näiden lainvastaisuuksien ja tämän vahingon välillä ei ole riittävän suoraa syy-yhteyttä.

Oikeus saada korvausta vahingosta, joka muodostuu vastaajan oikeuksien puolustamisesta

68 Kantaja väittää, että sen oikeuksien puolustamiseksi käyttämästä teknisestä ja oikeudellisesta avustuksesta syntyneet kustannukset ovat välittömästi liitettävissä esiin tuotuihin lainvastaisuuksiin ja muodostavat korvattavan vahingon. Se on istunnossa ilmoittanut tämän vahingon suuruudeksi 28 628 euroa, siten, että siinä otetaan huomioon sille edellä 18 kohdassa mainitun asian CAS vastaan komissio yhteydessä syntyneet oikeudenkäyntikulut. Se on myös pyytänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta arvioimaan mahdollisuutta tunnustaa sille tarjouskilpailuun osallistumisesta aiheutuneet kulut asiassa T-160/03, AFCon Management Consultants ym. vastaan komissio, 17.3.2005 annetun tuomion (Kok. 2005, s. II-981) mukaisen uudemman oikeuskäytännön mukaisesti.

69 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin palauttaa mieliin, että asianosaisille oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneita kuluja ei voida sellaisenaan missään tapauksessa pitää oikeudenkäyntikuluista erillään korvattavana vahinkona (ks. asia T-140/04, Ehcon v. komissio, määräys 14.9.2005, 79 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja vastaavasti asia C-334/97, komissio v. Montorio, tuomio 10.6.1999, Kok. 1999, s. I-3387, 54 kohta). Lisäksi vaikka huomattavaa oikeudellista työtä yleensä tehdäänkin oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, on muistettava, että asian käsittelyllä tarkoitetaan työjärjestyksen 91 artiklassa ainoastaan käsittelyä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ei oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä (ks. em. asia Ehcon v. komissio, määräyksen 79 kohta ja vastaavasti asia T-38/95 DEP, Groupe Origny v. komisso, määräys 24.1.2002, Kok. 2002, s. II-217, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Siten tällaisten kulujen katsominen korvattavaksi vahingoksi vahingonkorvauskannetta käsiteltäessä olisi ristiriidassa sen kanssa, että oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn kuluessa

syntyneitä kuluja ei ole pidetty korvattavina kuluina, kuten edellä mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee.

70 Kantajan oikeuksien puolustamiseksi nyt esillä olevassa asiassa syntyneitä kuluja koskevaa vahingonkorvausvaatimusta on siis käsiteltävä oikeudenkäyntikuluja koskevan päätöksen yhteydessä.

71 Tarjouskilpailuun osallistumisesta aiheutuneiden kulujen korvausvaatimuksesta on todettava, että edellä 68 kohdassa mainitussa asiassa AFCon Management Consultants ym. vastaan komissio annetussa tuomiossa on tunnustettu oikeus saada korvausta, joka kattaa tarjouskilpailuun osallistumisesta aiheutuneet kustannukset silloin, kun tässä menettelyssä todetut perustavanlaatuiset lainvastaisuudet ovat vaikuttaneet kantajan mahdollisuuksiin saada kyseinen sopimus (99 ja 102 kohta). Nyt esillä olevassa asiassa tarjouskilpailumenettelyä ei kuitenkaan ole mitenkään riitautettu eikä ole väitetty, että kantaja olisi menettänyt mahdollisuuden, kun otetaan huomioon tämän kilpailun jälkeiset tapahtumat. Koska 6.3.1996 ja 13.3.1996 päivättyihin kirjeisiin sisältyvän tarjouskilpailumenettelyä koskevan päätöksen ei ole väitetty olleen lainvastainen ja koska ei ole mahdollisuuden menettämisestä väitettyä vahinkoa, ei ole tarpeen tunnustaa oikeutta saada vahingonkorvausta edellä 68 kohdassa mainitussa asiassa AFCon Management Consultants ym. vastaan komissio annetun tuomion perusteella.

72 Edellä esitetyistä seikoista johtuu, että kantajan oikeuksien puolustamisesta muodostuvaa vahinkoa koskeva korvausvaatimus on hylättävä.

Yleinen päätelmä

73 Koska tappiollisesta myynnistä ja kantajan oikeuksien puolustamisesta muodostuvaa väitettyä vahinkoa koskevaa korvausvaatimusta ei ole hyväksyttävä, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

74 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pirrung Forwood Papasavvas

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä syyskuuta 2006.

E. Coulon J. Pirrung

kirjaaja toisen jaoston puheenjohtaja